

Sygn. akt I UK 408/15

POSTANOWIENIE

Dnia 17 sierpnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z odwołania Przedsiębiorstwa Usługowego T., C. T., J. T. Spółki jawnej w K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.

z udziałem zainteresowanych: M. K., J. K., X. K., W. K., T. Ł. i U. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 17 sierpnia 2016 r.,

skargi kasacyjnej Przedsiębiorstwa Usługowego T., C. T., J. T. Spółki jawnej w K.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 24 marca 2015 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 marca 2015 r., III AUa [...] Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację Przedsiębiorstwa Usługowego T., C. T., J. T. Sp. j. w K. (odwołujący się) od wyroku Sądu Okręgowego w K. z 20 stycznia 2014 r., X U [...], którym oddalono odwołanie wnioskodawcy od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C. z 26 marca 2013 r., 4 kwietnia 2013 r. i 16 kwietnia 2013 r., stwierdzających, że zainteresowani pracownicy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu i chorobowemu jako pracownicy z tytułu umów zlecenia zawartych z U. Sp. z o.o. w K..

W uzasadnieniach Sądy obu instancji przyjęły, że zainteresowani zleceniobiorcy mieli status pracowników w rozumieniu art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm., dalej jako ustawa systemowa), gdyż w ramach zawartych umów zlecenia wykonywali pracę także na rzecz wnioskodawcy, z którym pozostawali w stosunku pracy.

Odwołujący zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego skargą kasacyjną w całości.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został uzasadniony występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego dotyczącego możliwości zastosowania art. 8 ust. 2a ustawy systemowej w zgodzie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm., dalej jako ustawa o ochronie danych osobowych) dotyczącymi dopuszczalności przetwarzania danych osobowych zleceniobiorców zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych przez podmiot trzeci, przez pracodawcę w celu ustalenia, czy zachodzą podstawy do zastosowania wobec tych zleceniobiorców przepisu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, albowiem należy zauważyć, że pracodawca, który miałby ocenić, czy zachodzą podstawy do objęcia zleceniobiorców przepisem art. 8 ust. 2a tej ustawy systemowej, musi najpierw wejść w posiadanie niezbędnych danych osobowych, a wejście w posiadanie tych danych nie może nastąpić w dowolny sposób, w szczególności nie może wynikać ze znajomości tych danych przez osoby, które pełnią określone funkcje kierownicze zarówno w podmiocie będącym pracodawcą, jak i podmiocie będącym zleceniodawcą tych pracowników/zleceniobiorców.

Skarżący podniósł potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości w zakresie rozumienia przepisu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej w odniesieniu do sytuacji, w których zleceniobiorca zatrudniony w ramach umowy zlecenia przez podmiot trzeci (inny niż pracodawca), w ramach wykonywania takiego zlecenia wykonuje pracę na rzecz pracodawcy w części odnoszącej się do wykładni pojęcia korzyści (efektu) uzyskiwanej przez pracodawcę z wykonywania takiego zlecenia przez zleceniobiorcę zatrudnionego przez osobę trzecią, a w szczególności rozstrzygnięcia, czy korzyść ta musi wynikać z pracy wykonywanej bezpośrednio na rzecz pracodawcy, pomimo iż

stanowi wykonywanie zlecenia, czy też korzyść taka wynika również z samego faktu wykonywania czynności na rzecz zlecniodawcy w czasie wykonywania przez zlecniodawcę i pracodawcę jednego wspólnie realizowanego przedsięwzięcia gospodarczego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie: występuje istotne zagadnienie prawne; istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; zachodzi nieważność postępowania; skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Odnosząc się do przesłanki przedsądu jaką jest występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego konieczne jest, by skarżący przedstawił problem o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygnięty w dotychczasowym orzecznictwie i wymagający pogłębionej wykładni. Zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonymi przepisami prawa materialnego lub procesowego, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie na zagadnienie prawne uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez jego sformułowanie jako problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do rozważenia, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (postanowienia Sądu Najwyższego z 10 września 2014 r., I CSK 729/13, LEX nr 1532950; czy z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, LEX nr 1622307).

Ponadto należy zauważyć, że istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni przepisów nie występują, jeżeli Sąd Najwyższy w pewnej kwestii wyraził pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności

uzasadniające zmianę tego poglądu (postanowienie Sądu Najwyższego z 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14, LEX nr 1652383). Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że brak jest istotnego zagadnienia prawnego sformułowanego przez skarżącego, gdyż Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 września 2015 r., I UK 490/14 (LEX nr 1854103) rozstrzygnął już w sprawie o analogicznym stanie faktycznym, dotyczącej tego samego wnioskodawcy, że pozyskanie przez pracodawcę informacji o wykonywaniu na rzecz tego pracodawcy i przez jego pracownika umowy zlecenia zawartej z innym podmiotem oraz o wysokości uzyskiwanego na podstawie tej umowy wynagrodzenia w celu obliczenia należnych składek na ubezpieczenia społeczne w sytuacji opisanej w art. 18 ust. 1a ustawy systemowej nie narusza art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy o ochronie danych osobowych.

Odnosząc się do drugiej przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania wskazanej przez skarżącego należy stwierdzić natomiast, że w orzecznictwie ugruntowane jest stanowisko, iż w przypadku powołania się na art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. skarżący ma obowiązek nie tylko określić przepisy wymagające wykładni, ale także wskazać poważne wątpliwości interpretacyjne związane z ich stosowaniem wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości, bądź rozbieżności w orzecznictwie sądów (postanowienie Sądu Najwyższego z 20 lutego 2014 r., III SK 63/13, LEX nr 1455742). Niezbędne jest także wykazanie, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości nie doczekał się wykładni, bądź że jego niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (postanowienie Sądu Najwyższego z 19 lutego 2014 r., I PK 269/13, LEX nr 1646096).

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy należy stwierdzić, że już w uzasadnieniu uchwały z 2 września 2009 r., II UZP 6/09 (OSNP 2010 nr 3-4, poz. 46) Sąd Najwyższy stwierdził, że wykonywanie pracy na rzecz pracodawcy powinno być utożsamiane z uzyskiwaniem przez niego rezultatów tej pracy. Z kolei w wyroku z 18 października 2011 r., III UK 22/11 (OSNP 2012 nr 21-22, poz. 266) Sąd Najwyższy podkreślił, że w takim przypadku pracodawca jest rzeczywistym beneficjentem pracy świadczonej przez pracownika – zleceniobiorcę, bez względu na to, czy w trakcie jej wykonywania pracownik pozostawał pod faktycznym kierownictwem pracodawcy i czy korzystał z jego majątku. Zauważyć należy

ponadto, że w orzecznictwie nie występuje rozbieżność w tym zakresie, a skarżący nie wykazał ostatecznie istnienia poważnych wątpliwości, które przemawiałyby za koniecznością dokonania ponownej wykładni przepisu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.